

45 година рада Термоелектране „МОРАВА“

Амбасадорка Кубе у посети
Термоелектрани „Морава“
и Деспотовцу

У Црквенцу винар године
Предраг Протић

100 пута дао крв,
а од од мајских поплава 2014
без смештаја

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ

Свечано обележено 45.година рада Термоелектране „Морава“ у Свилајнцу

Почетак приче о Термоелектрани „Морава“ везана је за једну студију Рударског факултета у Београду из 1962. године. Идеја је била да се ситни отпадни угаљ из рудника искористи за производњу електричне енергије. Изабрана је локација на десној обали Велике Мораве, недалеко од Свилајнца. Из реке Мораве би се црпила вода за потребе расхладног система, а у и близини су јаки конзумни чворови и постојећи далеководи. Две године касније 29.02.1964. године донета је одлука о оснивању и изградњи Термоелектране „Морава“. Изградња је почела 1. јула 1965. а завршена 31. децембра 1968. године.

Прилаз термоелектрани изграђен је од пута Марковац-Свилајнац, а веза са железничком станицом Свилајнац обезбеђена је индустријским колосеком, који служи за транспорт угља и опреме. Први киловати из њеног постројења снаге 125 мегавата произведени су 31. јануара 1969. године када је први пут синхронизована на електроенергетски систем.

Уписом у привредни регистар тадашње државе 21. марта 1970. и званично је почела производњу.

Поводом 45 година рада Термоелектране „Морава“ 20. марта одржана је пригодна свечаност којој су присуствовали представници Електропривреде Србије, Привредног друштва Термоелектране „Никола Тесла“ из Обреновца, представници бројних партнерских фирми, привредног и јавног живота Србије и Поморавског

округа. После обиласка командне собе новинарима и присутнима се обратио проф.др Бранко Ковачевић, председник Надзорног одбора ЈП Електропривреда Србије.

„Термоелектрана „Морава“ прављена је сопственим снагама, у време када је била једна много другачија земља него што је данас. Када сам се је запослио било је пет запослених на једног пензионера, а проценат незапослених је био пет посто као што данас имају најразвијеније земље запада. Раст бруто националног дохода је био двоцифрен, са Југославијом се такмичио Јапан. То је било једно чудно време индустријализације и то је била једна чудна земља која данас изгледа као да није ни постојала. Где смо данас? Ту смо где смо. И даље је у Србији најважнији привредни субјект електропривреда, једино што је преживело у Србији и вреди је електропривреда. Некада смо све правили сами по систему кључ у браву. Све је била домаћа памет. Времена су се променила, технологија се више не развија у Југославији. То је некад било. Данас морамо да сарађујемо са светом, да идемо на отворено тржиште, али да имамо и свој сопствени интерес, а то је развој електропривреде и електрана. Око тога и треба да се праве мала и средња предузећа. Кажу јефтина је струја, јесте јефтина и биће док је имаш. Оног тренутка кад купе тржиште струја ће да буде јако скупа. Зависи од тога шта урадимо са реформом електроенергетског система, колико будемо паметни, тако ће изгледати Србија у будућности.

Србија нема будућност ако нема домаћи развој, домаћу привреду и не улаже у младе кадрове. Данас је демографска карта Србије катастрофална, старосна структура у привреди, универзитету је просечне старости 50 година. Млади људи одлазе јер их је 50% незапослених. Ја нисам песимиста, наравно да има паметних људи и критичне масе која реформе може да уради, само им треба дати шансу. Надам се да ћемо славити још много година „Мораве“ и да ћемо се наћи и око педесетог рођендана и више“ закључио је Ковачевић.

Заменик директора ПД ТЕНТ Милан Петковић рекао је да се захваљује представницима универзитета и института, сарадницима, зато што су заједно дошли да честитају значајан јубилеј, 45 година рада и у овом послу то није лако постићи.

„На ову термоелектрану сам први пут дошао осамдесетих година као студент, мој утисак из тих времена је још увек присутан, јер се ситуација није ни мало променила. Све је било обележено и уређено, котлови, цевоводи. Једна плејада директора са својим сарадницима оставила је изузетан печат. Сада имамо једну амбициозну и способну жену на челу електране, која практично даје један нови замах, нови живот „Морави“. Ове године нас у сарадњи са пословодством ЕПС-а очекује реализација великог ремонта који ће нашој „Морави“ подужити живот у наредних 10 година и то врло витално и у пуној снази. Није само „Морава“ у питању и више пута се помињао њен утицај на регион, руднике са јамским копом који своје производе једино пласирају електрани и да се припремимо за нека друга времена која нас чекају. Ја се надам да ћемо сачекати и 55 рођендан“.

Директорка Термоелектране „Морава“ Марија Стевановић захвалила се присутнима на честиткама за јубилеј и поручила „да због 300 радника и њихових породица, због рудара из подземне експлоатације угља, њих више од 4000 и њихових породица и државе Србије, ми морамо да наставимо да радимо још дуго. Морамо да водимо рачуна о добити, штедњи и грађанима. У време поплава ТЕМ је показала како зна да се нађе људима и како је једно јавно предузеће ослонац и локалној самоуправи и региону у сваком контексту. Тада смо били стуб електроенергетског система у овом делу Србије. Молим све вас да се заједнички изборимо да трајемо још дуго“.

Поводом дана ТЕМ-а пословним сарадницима, фирмама и појединцима који су пружили велику подршку у катастрофалним мајским поплавама 2014. године уручене су специјалне захвалнице.

Организован је другу годину за редом сусрет са пензионерима. Њих стотинак поново је дошло да се сретне са колегама али и садашњем руководству Термоелектране „Морава“ да честита

празник.

Била је ово прилика да се подсети на године рада али и да се виде и друже.

Сагласно захтевима и сразмерно потребама ЕПС-а, Термоелектрана „Морава“ пружила је значајан допринос стабилности електроенергетског система у континуираном снабдевању електричном енергијом. Деценијама је ова термоелектрана главни покретач привредног развоја Свилајнца и суседних општина. И данас када су прилике у српској привреди изузетно сложене, а времена за грађане тешка, Термоелектрана „Морава“ је пример домаћинског и друштвено одговорног пословања.

Р.Ђ.

Деценија рада ТЕ "Морава"

21. март 1970. - 21. март 2015.

Када је пре 51 година донета одлука да се на десној обали Велике Мораве недалеко од Свилајнца изгради фабрика струје, само ретки су знали да ће термоелектрана „Морава“ постати један од најзначајнијих привредних субјеката Поморавског округа. Била је то претеча највећих термоелектрана у Србији, која данас званично ради и производи у саставу Привредног друштва Термоелектране „Никола Тесла“. Синхронизована је на електроенергетски систем јануара 1969. а затим је наставила пробни и производни рад.

Свечаност поводом редовне производње електричне енергије ТЕ „Морава“ одржана је 21. марта 1970. године. Био је то дан великог славља не само за Свилајнац и околину, већ за целу државу. Није ни чудо, јер је у „Мораву“ био уграђен тада највећи генератор у земљи, јачине 125 мегавата.

Укругу објекта, испред машинске хале, одржан је митинг на коме су говорили високи

званичници државе. Јасан показатељ значаја који је дат пуштању у рад једног таквог објекта. Био је то први у низу корака који воде државу у просперитет. Поред руководства државног и партијског врха, свечаностису присуствовали и представници привредног и културног живота тадашње Федерације, Републике, свилајначке и околних општина. Били су ту и амбасадори и министри из неколико земаља. У име 3.289 радника који су изградили електрану, ту су били и представници 53 домаћа и девет предузећа из иностранства.

За око 220 хиљада сати колико је „Морава“ радила на мрежи од пуштања, до сада, електроенергетском систему је испоручила више од 21 милион мегават сати и утрошила 24,5 милиона тона угља.

Данас је у „Морави“ запослено близу 300 радника. Кроз погоне је током протеклих година прошло 1.500 радника из свих крајева некадашње Југославије.

Модернизована је 2004. године, а нови, аутоматски систем за надзор и управљање блоком је обезбедио још сигурнији и ефикаснији рад. То је био први пројекат такве врсте који је урадила домаћа памет, односно стручњаци Института „Михајло Пупин“ у сарадњи са запосленима у ТЕ „Мораве“.

Производња електричне енергије је примарна, али не и једина делатност термоелектране. Друштвено одговорно пословање ове компаније се огледа, како кроз изражену бригу о стандарду радника, тако и кроз стално побољшање услова рада. Изграђена су 123 стана, а неколико објеката је намењено породичном одмору и рекреацији радника Копачици, у Бару и на Бељаници. Редовна контрола здравља обавља се у сопственим и специјализованим здравственим установама. Ниво услуга у ресторану друштвене исхране подигнут је и усклађен са високим захтевима ХЦЦП стандарда.

ТЕ „Морави“ активно живи садашњост, али размишља и планира сопствену будућност. За ову годину је планиран капитални ремонт, а више од 20 милиона евра колико је планирано за тај посао обезбедиће сигуран и ефикасан рад блока у наредних десет година.

„Моравци“ међутим не мисле само о себи и својим запосленима. Најзначајнији еколошки пројекат, вредан пет милиона евра, обезбеђен је из донације Европске уније за изградњу електро филтера.

Током прошлогодишње катастрофалне поплаве запослени у термоелектрани су дали огроман допринос спасавању, евакуацији и збрињавању људи из Свилајнца и околине. Моравци су у тим критичним данима, као и увек, били уз своје мештане, али и сачували погон и обезбедили непрекидну производњу електричне енергије.

У ТЕ „Морави“ сагледавају још један значајан ресурс за будућност. Изградња топловода и испорука топлотне енергије за општине Свилајнац, Деспотовац, Баточина, Лапово, Жабари, чак и Крагујевац, била би још један огроман допринос за овај крај.

Термоелектрана „Морави“ имаће капитални ремонт који ће јој продужити век за наредних десет година.

Ремонт ће почети јула и трајаће до краја године, а биће то највећа инвестиција у Електропривреди Србије. Поред стандардних ремонтних активности у капиталном ремонту су планирани и послови већег обима: замена ложишта котла мембранским, друга фаза замена турбине СП, средњег лежајног блока и полазне парне станице РС 1 и РС 2, капитални ремонт генератора са заменом заптивања водоника и реконструкција електрофилтера. На овим пословима биће ангажован велики број радника у фирмама подизвођача. Последњи капитални ремонт турбине и других делова обављен је крајем 2004. године, када се прешло и на комплетно компјутерско вођење и управљање блоком, а урадили су га стручњаци и сарадници Института „Михајло Пупин“ из Београда у сарадњи са инжењерима и радницима ТЕ „Морави“.

Амбасадорка Кубе у посети Ресави

Највећим делом захваљујући ономе што раде, жене су избрисале разлику између себе и мушкараца. Један од првих услова за успех је вера у себе, а како изгледа када се састану успешне жене на одговорним положајима видели смо приликом посете делегације амбасаде Кубе у Србији Термоелектрани Морава у Свилајнцу.

Међу гостима били су и посланици групе пријатеља са Кубом са председником клуба проф. др Љубишом Стојмировићем. После срдечног поздрава амбасадорке Аделе Мајре и конзулке Мелбе Росе са домаћином првом женом директором једне термоелектране у Србији Маријом Стевановић, непосредно и без протокола гошћама је представљена термоелектрана, која је иако мале инсталисане снаге значајна за стабилност електроенергетског система Србије, што се показало током прошлогодишњих поплава. Гошћама су уручени пригодни поклони- сувенири опанци.

Обраћајући се групи новинара проф. др Љубиша Стојмировић истакао је да парламентарна

група пријатељства броји 50 чланова и да имају изванредну сарадњу са Амбасадом Кубе у Београду. Један од разлога посете термоелектрани је што је директорка Марија Стевановић била члан наше парламентарне групе пријатељства и „дошли смо да видимо како то изгледа кад једна успешна жена води једну овакву фирму“.

Амбасадорка Аделе Мајре навела је да је захваљујући иницијативи парламентарне групе пријатељства имала прилике да посети термоелектрану коју на основу остварених резултата успешно води једна жена. „Имамо намеру да наставимо сарадњу и разменимо мишљења“.

„Ми смо се представили гостима подацима о нашем раду и још једном потврдили традиционално пријатељство два народа. Бројне су области у којима можемо срађивати у будућности од културе до привреде“, нагласила је директор Термоелектране „Морава“ Марија Стевановић.

Затим су кубанске дипломате посетиле општину Деспотовац где их је дочекала делегација на челу са председником Дејаном Ненадовићем. Госте је председник општине Ненадовић упознао са најближим сарадницима, привредним и туристичким потенцијалцима Горње Ресаве.

Председник општине Ненадовић амбасадорки је поклонио слику Манастира Манасија, а од ТВ Ресаве гости су даривани позлаћеном плакетом Деспота Стефана Лазаревића. Приликом обиласка Манастира Манасија амбасадорка је показала велико интересовање за драгуљ српског градитељства и реликвије које се у њему чувају. Иначе Куба осим производње чувених цигарета, шећерне трске и никла значајан део прихода остварује од туризма. Гостима се допао водопад Лисине на планини Бељаници, а касније уз речи здравице гошће из Кубе успешне припаднице лепшег пола истакле су да се жене морају борити за равноправност и да се томе пуно пажње посвећује у њиховој земљи.

Сусрет успешних жена био је прилика да

размене искуства и утиске о руководећим положајима у потпуно различитим професијама. Ни језичка баријера и разноликост музика нису били препрека да се гошће из Кубе опусте и уживају у Ресавском крају.

Награде Регионалне привредне коморе Крагујевац за 2014. годину Плакете за остварене резултате у привређивању

По одлуци о наградама и признањима Регионалне привредне коморе Крагујевац за 2014. годину девет привредних субјеката добило је признања за изванредне резултате унапређења пословања и инвестирања.

Плакете су додељене за остварене резултате у привређивању и појединцима а међу награђенима је и Марија Стевановић, директор ТЕ „Морава“ у Свилајнцу.

У образложењу за плакету је наведено да је Марија Стевановић прва жена директор једне термоелектране у Србији, која послује у систему ТЕ Никола Тесла из Обреновца. По образовању дипломирани инжењер технологије својим одговорним радом улажући велике напоре за две године фирму је довела до позитивног пословања,

успела је да покаже како се ради стручно и одговорно не запостављајући друштвено одговоран рад. У мају прошле године када је Свилајнац био поплављен изливањем реке Ресаве на иницијативу директорке запослени у термоелектрани су помагали поплављеном становништву пружајући неопходну помоћ у сваком тренутку. Истовремено континуираним радом Термоелектрана „Морава“ је значајно допринела стабилности електроенергетског система Србије. Од априла до септембра 2014. Године била је посланик у Народној скупштини Србије, амбасадорка је женског предузетништва у оквиру програма за конкурентност и иновације Европске уније, „Жена змај“ испред Удружења пословних жена, а има богато искуство у јавном сектору и приватном предузетништву.

Примајући ово вредно признање истакла је да се уз стручан, одговоран и поштен рад могу постићи вредни резултати. Није јој било лако да се докаже као прва жена директор, на месту које је било резервисано за мушкарце. Својом инвентивношћу, позитивном енергијом и креативношћу „покреће“ сараднике, пријатеље и околину. Млада и успешна жена је показала да је велика пословна каријера предњом.

Свилодуба сокак некад, а после велике српске октобарске револуције “нови узурпатори власти, ослободиоци” прозваше га Диносаурус сити. Не може се сокаком у Европу већ авенијом. Данас је то лепо приватизован сити у рукама неколико фамилија који сами себи признаше борачки стаж. Заузели сити као они са Босфора некада и претворили га у свој спахилук и прђију. Клан као на Сицилији, а они Европа им одавно служи за пример и углед.

Народне школе, књижницу и читаоницу, шпитаљ (дом здравља), јаслице, народну чистоћу и канализацију, политичко-спортско-туристички центар и диносаорусе, све контролише и запошљава фамилија. Све јавне установе које народ плаћа „приватизоване и партијски опредељене“. Више ни прелет врана, сврака и голубова не може без аусвајса фамилије.

Ниско и високо градњу, инфраструктуру, установе и све што треба један ради. Боји се фамилија да их неко не изради, па је ова грана у једним рукама. А градитељу порасле амбиције, има пара и не пита за цену да купи оно што нема. И фамилија се уплашила да их не угрози па му дају нове парцеле, само нека гради.

Пензиони фонд и порезници за генија и ближње, угаси се и представништво српске штедионице за народну изабраницу из мрака, а син нотара оста без посла. Нотар одмах врати сина на посао који је претходно радио. Неки на заводу за било какав посао чекају и по десет година. Други наследник у књижници прашину брише, а хемија надгледа реакцију. Духовни и културни живот строго под контролом жутог предузећа, беседе а ту хануме и саветнице гимназијалке, са свежом дипломом праве личне програме и плаћају народним парама. Полуписмени извештаји о финансијама и трошењу пара управни одбор и већина партијска једногласно усваја, бланко нечитајући. Поверење безгранично.

За партнере у власти стипендије, мож' му запосле фамилију у народну школу, њега у владу, а мало је млађи од „диносаоруса“. Строго су контролисане серверке и одабране за школске мензе и јаслице, снаја, жена, стрина, високих

званичника и партијских љигаваца.

Директорска места само за жуто предузеће, визионар их увози из других спахилука без аусвајса и запошљава. Комунално предузеће нема кадар у Диносаурус ситију ни за менаџера чистача улица и надзирања канализације за Европу.

Лептирко запосли “марљивог” брата у фабрику семена за бикове па сад генетика од њих зависи. Све приватно и под контролом, а већ на Сењаку зидају, одоше у свет. За трошкове сајмова и путовања, пелцовања оваца се ћути, а нико и не пита ко потроши толики бензин и евро дизел. Народ одавно дигао руке, гледа како ће преживети ово благостање, сељаци, пензионери, стари и немоћни, деца, ћаци, студенти, чекају боље мало сутра које им жути обећаше. Фамилији лепо, борили се и сад уживају у европским вредностима. Висока мода.

Менаџер са визијом ангажовао лично искусног саветника чика Тупка, доносиоца гурабија и бурека. Он послушкује како народ дише и бодри генија на фамилијарном путу рекла-казала и комуналној изградњи булевара и авенија. Луксузна пишаоница, јавни нужник не зна се колико је прогутао народних пара, ал' шта кошта да кошта чика Тупко испуни своју давнашњу жељу. Париз нема овако луксузни запишаоник, а има високу моду. Отворише се нова радна места за народ, они своје ту не запошљавају, фамилија. Баба сера чека, а ви чим уђете и прднете казанче са водом се само активира, техника три д, а на изласку сапун и пешкир и шприцају мирис, а не као пре метла и шут удупе. Културно, само их тулуска и празилук одају.

За хотел на гробљу претходници нису имали визију, саветник убеди генија, а он оберучке прихвати. Ваљда због гласања на изборима. Беше то највећа инвестиција у овом веку Диносаурус ситија. Менаџер се свуда хвали својим саветником чика Тупком. Капитална идеја саветника ушла у буџет да се покрива базар као у ситију до нас. Коштаће као хотел на гробљу и јавни нужник.

И све би лепо док нас не поплави нека вода. Не зна се ни кад ни одакле, а она одједном на улицама. Безобразлук и то само три дана после усвајања плана одбране од поплава. У кризном

штабу били сви који се разумеју у воду. Нису само били они који су градили канале и бедеме. За њих не важи да прошлост има светлу будућност као за дино парк. Народ је крив- није био спреман, нису чизме и лопате имали. Ушла вода и у вртић, а геније каже „и време је било дотрајао је, средићемо га да буде бољи“. А паре нису проблем. Новац у обнову уложила је многобројна привреда из индустријско

слободне зоне краставаца и биља. Спремни су прагови и одећа. Чека се да геније докторира па да се отвори и академија у универзитетском ситију. Народ плаћа, не пита за цену. Благо нама са њима. Знају они шта раде. Само да нас не израде. Неће, они то раде због нас. Њима не треба ништа, за само један мандат имају све. А ми?

УНС: Пореска управа у Свилајнцу наставља са гушењем медија

Удружење новинара Србије (УНС) тражи од Министарства финансија и филијале Пореске управе у Крагујевцу да због пропуст афилијале у Свилајнцу покрене одговарајуће мере и спречи даље угрожавање слободе медија у Лапову. УНС захтева да Пореска управа у најкраћем року поступи по Решењу Привредног суда у Крагујевцу и Телевизији Стил из Лапова врати незаконито одузет новац и имовину.

УНС подсећа да је 2007. године, дан након што је на ТВ Стил емитован ТВ дуел између тадашњег председника општине Свилајнац Добривоја Будимировића Бице и председника општине Баточина Радише Милошевића, у ТВ Стил је дошла пореска инспекција која је овој телевизији блокирала рачун.

Власник и директор Телевизије Стил из Лапова Радосав Лазић је 2013. године, након пет година тешке борбе, доказао да је филијала Пореске управе у Свилајнцу незаконитим решењем о блокади рачуна угасила ову локалну телевизију.

„Од последица блокаде 35 новинара и медијских радника тада је остало без посла“, каже Лазић за УНС и додаје да је „наредне две године морао у корист пореске управе да чува опрему телевизије, за коју је о свом трошку изнајмљивао простор. На крају, Пореска филијала Свилајнац је преузела и продала опрему“, наводи Лазић. Иако је од Решења Привредног суда прошло годину и по дана, ТВ Стил још увек није добила новац. Пореска управа у Свилајнцу се на неколико захтева за повраћај новаца оглушила.

Како је Лазић навео за УНС, „због ћутања администрације бићу принуђен да покренем судски поступак. Доста ми је суђења, али изгледа да је то једино решење“, истиче Лазић.

УНС подсећа да од 2007. године указује на незакониту блокаду овог медија и истиче да је у Србији после 5. октобра 2000. Године ово јединствен случај дугогодишњег притиска и финансијског уништавања медија.

Европа посебно критична у области слободе медија

Власт је дужна да омогући услове који новинарима дозвољавају да без сметњи и без страха обављају свој посао изјавила је Тања Фајон посланица Европског парламента приликом посете Србији.

Нагласила је да ће у Европском парламенту бити посебно критични по питању стања у области слободе медија у државама које желе да постану део ЕУ породице.

Не сме се заборавити да су људска права и слободе, укључујући слободу изражавања, вредносни темељ европског повезивања,

Као бивша новинарка истакла је је новинарство на неки начин чувар демократије и да је потребно да се обезбеде сви услови да би новинарство било што објективније, у складу са начелима етике и наравно у служби јавног интереса.

Сматра да су за здравље друштва, поготово друштва у јеку развоја као што је случај са Србијом, неопходни здрави и слободни медији.

Седма година од насилног прекида рада ТВ Ресаве

Комисија Општине Свилајнца 4. јуна 2008. године, без овлашћења и најаве, насилно је прекинула програм ТВ „Ресаве“ и наредила исељење из уредно закупуљених просторија. Уговор о закупу био је оверен у суду. Тада је избачена и редакција најстаријег локалног листа у Србији „Ресавски поштоноша“ из 1871. године. Чим су дошли на власт маја 2008. године прво су онемогућили рад медија. У коалицији све до 2012. године били су Демократска странка, Покрет за Свилајнац Бранислав Маринковић Маринко-генерал Миладиновић и Г 17 плус. Шест новинара, сниматеља и монтажера је остало без посла.

Удржење новинара Србије је тражило да општинско руководство врати редакције у закупуљени простор и надокнади штету насталу незаконитим насилним прекидом програма. До данас то се није десило. Надамо се да ће, ако не у Србији, правда стићи из Европе за самовољу и насиље у Свилајнцу. У простор који су до 4. јуна 2008. године користиле ове редакције одмах је усељена приватна ТВ Центар која је регистрована у Агенцији за привредне регистре тек 8. септембра 2008. године. Општина је ангажовала „Маринко градњу“ да реконструише фасаду зграде. Већински власник ове медијске куће била је мајка заменика председника општине Предрага Милановића - Добрила, а директорка Драгана Радевић, члан општинског већа. Фирма, оснивач ТВ Центра била је регистрована на кућној адреси Милановића,

садашњег председника општине. Када су обелодањене ове чињенице, власничка структура телевизије је промењена. Финансирање ТВ Центра из буџета општине је настављено. Чак поједини радници телевизије су запослени и примају плату у општини, а раде у ТВ Центру.

У неколико наврата је новинарима онемогућаван рад у Свилајнцу, забраном уласка на седницу скупштине општине, приликом посета министара, партијских лидера, претњама најстаријем новинару у Ресави на улици од партијског портпарола и уредника из ТВ Центар (имена позната редакцији). Нажалост медијска слика у Свилајнцу је и даље иста, локална самоуправа и јавна предузећа новинаре дели на подобне и неподобне. Чак о гостовањима на приватној ТВ Центар одлучује најужи општински врх. Где је ту слобода медија?

СРАМОТА ДО НЕБА

Дао је све Србији, а она га је пљунула када му је било најтеже!

Хуманост и скромност кра се шедесетједногодишњег Душана Обиђановића из Свилајнца, који је 99 пута дао крв, учествовао на 50-ак радних акција, али и 72 дана живео под шатором, чак и на минус 10 степени, када му је кућа, оштећена у мајским поплавама, срушена како би била изградјена нова.

Некадашњи карате репрезентативац, који се бавио и другим спортовима, као и

планинарењем својевремено је остао и без посла, због чега је и корисник социјалне помоћи.

Највише га боли то што га, прича сузних очију Обиђановић, док је по хладном и кишовитом времену од 21. октобра до 31. децембра живео под шатором, нико од надлежних није посетио и понудио му привремени кров над главом, док му се не заврши изградња куће.

Његов дом је, међу 2.500 поплављених у

Свилајнцу, страдао у мају прошле године, а због воде у кући од 70 сантиметара, ствари су уништене. Републичке и општинске комисије, прича Обидјановић, његову кућу прогласиле су неусељивом, али је он ипак, како није имао где, у њој живео све до 21. октобра, када је срушена, како би почела изградња нове.

Добио је кључеве од ње, али још не може да се усели, јер није завршена, а гради је хуманитарна организација ХЕЛП.

"Једнога дана док сам излазио у град, један човек из комуналног ми је рекао да ће ми сутра срушити кућу. Рекао сам немојте сутра, дајте ми два-три дана док се не спремим, док не склоним намештај, цреп... После тога сам размишљао и сада се стално питам - ваљда кад се неке руши кућа треба прво да га обавестиш, да га негде сместиш", прича Обидјановић.

Додаје да га тада нико ништа није питао, једноставно, објашњава, дошли су и срушили је. Пошто се бави планинарењем, а било је лепо време, разапео је шатор где је живео и спавао и по киши и на минус 10 степени уочи дочека 2015. године.

"Спавао сам у шатору 72 дана, 'окусио' сам велике кише, чак и снежне дане. У шали причам "72 дана на мом срцу рана". Био ми је циљ да изгурам, ја волим себе мало да мучим, пошто се бавим планинарењем и издржао сам до петнаест до 12 тог 31. децембра. Онда сам на кратко ушао у нову кућу

која није завршена, а потом отишао у приватни стан који ми је брат раније тог дана изнајмио", прича Обидјановић.

Додаје да се сада заљубио у грејање.

"Сад кажем заљубио сам се у грејање, јер сам се смрзавао и нико није питао што је тако. Како да не плачеш кад те неке ствари боле у том односу људи према другима, то је оно што је најгоре. Мени не треба помоћ, да ми дају милионе, мени је велика помоћ кад неко дође и пита како ти је, јел' ти зима, него било шта друго да ми да", прича Обидјановић. Додаје да га нико, сем пријатеља и родбине, није питао да ли има храну, воду, и да је живео, како каже, као пацов.

"Када су срушили кућу нису понудили никакав приватан смештај, нису ни разговарали - само дошли да руше. Од општине сам добио само једнократну помоћ од 6.000 динара", прича Обидјановић и додаје да пости и да је пара имао толико да за доручак једе маргарин, а за ручак конзерву сардина.

Заменик председника општине Свилајнац Данијела Стојадиновић рекла је Тањугу да је после мајских поплава за угрожене обезбеђен колективни смештај.

"Људи који су се јављали и које смо ми регистровани били су у колективном смештају и у њему још увек имамо две породице. Конкретно за Обидјановића, с обзиром на то да га знам, да је

заиста хуманиста и да га сви знају у овом крају, претпостављам да је то лична одлука. Једноставно није се јављао и није хтео да тражи било какву врсту помоћи", рекла је Стојадиновић.

Према њеним речима, он је у групи од девет породица чије се куће граде и "које су имале привремени смештај, да ли код рођака, или им је општина у неком смислу помогла".

"Претпостављам да се из личних разлога ниједном није јавио. Нико није упознат са тим да човек има проблем. Мени је жао ако је направљен пропуст, али заиста било је поплављено 2.500 домаћинстава, збрињавали смо људе, малтене се бавили појединачним породичним ситуацијама. Жао ми је што се човек није јавио, свакако би му помогли и наравно то значи да ћемо му помоћи ако је помоћ потребна", рекла је Стојадиновић.

Обиђановић је на то одговорио да сада има смештај који му је брат обезбедио и да ће ту остати док се не заврши изградња куће. Овај хуманиста је, недавно дајући крв 99. пут, до Лапова ишао ауто стопом.

За стоти пут Завод за трансфузију крви у Крагујевцу обећао му је да ће по њега доћи аутомобил, на шта је он одговорио да ће доћи пешице.

Пешице је Обиђановић ишао и до Хиландара, а како каже, нема цркве у Србији коју није посетио.

Тањуг

Стоти пут дао крв

Све честитке за хуманост

Недавно је Душан Обиђановић у Угљевику дао и стоти пут крв. Ближи се годишњица од прошлогодишњих мајских поплава у Свилајнцу, а Обиђановић је још подстанар. Све је завршила Хуманитарна организација „Хепл“, кућу је опремила намештајем. После дугог чекања прикључена му је струја и вода, али не и канализација. Тешко је бити бескућник, а још теже када чекате администрацију, а не желимо ни да помислимо да то неко намерно чини. Велики хуманитарац није осетио хуманост.

У ЦРКВЕНЦУ ПРОСЛАВЉЕН СВЕТИ ТРИФУН - ЗАШТИТНИК ВИНОГРАДАРА Предраг Протић виноградар године

У Црквенцу је традиционално прослављен Свети Трифун, заштитник виноградара, и јубиларно су 15. пут оцењена и проглашена најбоља вина вредних домаћина. Синиша Ристић из Пожаревца је у подруму међу бачвама отворио изложбу слика са Ликовне колоније „19. Црквеначка палета 2014“, где су били присутни сликари, песници, фрулаши, новинари, виноградаре и гости. Аутори слика су: Мален Јанковић – Ресавец, Томица Петровић, лекар Јадранка Величковић, Благица Здравковић (Свилајнац), Милосав Ивановић – Баја, Слободан Поповић - Дане, Момчило Вуксановић – Мома Брада, Влатка Миленковић, (Деспотовац), Даринка Лукић – Дака, Марина Димитријевић (Јагодина), Дарија Крилова, Ана Овсјеникова, Екатарина Петруњина, Елизабета Токарева (Москва), Бојана и Јована Јанковић, Миљана Спасојевић (Црквенац) и др. Међу сликама Мирослав Милић из Буровца је на фрули одсвирао песму „Одрасла сам овце чувајући“, а ресавски песник Драгољуб Јевремовић

је прочитао песму „Гаврилу Принципу у спомен“. Глумац Милић Никодијевић је прочитао песму Миомира Нешића „Будим земљу“.

Винар 2014. године Предраг Протић са признањима

У предивној великој винској сали Мирољуб Спасојевић, руководилац Подрума „Навип“ у Црквенцу, поздравио је све присутне и захвалио се комисији која је већ 15 година присутна у Црквенцу

и која је у многоме допринела да црквеначки виноградарски – домаћини стекну нова знања и искуства у производњи вина. У најтежим климатским условима по винограде домаћини су успели да одбране традицију и направе веома квалитетна домаћа вина у својим подрумима. Највишу оцену 17,50 имало је бело вино произведено од сорте „Жупљанка“, које је произвео 2014. године млади виноградар Драган Радовановић из Црквенца. И поред тешке године за виноградаре у Србији у Црквенцу је било 32 узорка што говори да су виноградарски ипак успели да сачувају грожђе и направе добро вино, па је комисија прогласила победнике. Комисију су чинили: Драган Миловић, Роса Ивковић и Душан Лежаја, сви инжењери технологије. Код вина Ружица прво место освојио је Љубиша Миленковић (оцена 17,30), друго Зоран Ђорђевић (17,00) и треће Предраг Протић (16,80). Код црног вина први је Предраг Протић (16,75) други Ненад Ватић (16,40) и трећи Добривоје Перић (16,30). Бело вино: прво место Драган Радовановић (17,50), друго Предраг Протић (17,10) а треће место деле Славољуб Д. Јанковић и Зоран Костадиновић (16,40). Розе вино: први Ивица Тошић (17,40) други

Ратко Крстић (17,20) и трећи Јовица Стојадиновић (17,10). Виноградар године је Предраг Протић из Црквенца. Признања је уручио Мирољуб Спасојевић, руководилац Подрума Црквенца. Награђени су и Драган Корунковић из Марковца, Бојан Павловић и Војан Милошевић из Свилајнца.

У културном делу учествовали су: Сениша Ристић, коло на фрули, Мирослав Милић „Стамничко коло“ на фрули, Драгољуб Јевремовић је прочитао „Библијску песму о вину“, а Милић Никодијевић је прочитао песму чика Јове Змаја – „Песма о пићу“. Највећи аплауз свих присутних су побрале брачни пар Саша Перић и Галина Перић (Украјинка) из Пожаревца. Саша је свирао на хармоници а Галина је у славу вина отпевала песме: „Срце боли јер те воли“, „А што ћемо љубав крити“, „Обраше се виногради“ и „Каљинка“. Саша је завршио Конзерваториј на музичкој академији у Кијеву, магистар је хармонике и професор Музичке школе у Пожаревцу. Галина је завршила музичку академију у Кијеву, одсек певање, сада је оперска певачица и одлично говори српски. На крају је за све присутне, њих стотину, у част вина приређена богата вечера.

Брана Живковић

Јубилеји задругарства у Ресави Сећања на потомке

У Подруму „Навип“ у Црквенцу на дан оснивања „Земљорадничко- виноградарско-вођарске задруге“ формиране првог априла 1929. године радници и пензионери положили су венац на спомен плочу оснивача задругара из Свилајнца, Црквенца, Грабовца, Дубља и Гложана. Обележено је 87 година подрума виноградарског, једног од најстаријих привредних објеката у Ресави.

Прва Земљорадничко-кредитна задруга у Ресави у Црквенцу формирана је 31. марта 1892, а оснивач и први председник био је Димитрије Катић. Народни трибун из Ресаве рођен је у Црквенцу 1845. године. Положен је и венац на његову спомен бисту која се налази у дворишту основне школе која носи његово име.

Обраћајући се присутнима руководилац Подрума „Навип“ у Црквенцу најавио је промоцију књиге о Димитрију Катићу 21. јуна ове године поводом 170 година од рођења. Сматра да су његове

заслуге велике, али да је неоправдано заборављен од шире заједнице. Покренута је иницијатива за подизање споменика у Свилајнцу, да му се и Ресави одужи као његови потомци у Црквенцу. Они су 1970. године поводом 100 година основне школе поставили спомен бисту, а од тада школа и носи његово име.

Као заслужном члану и оснивачу Српског пољопривредног друштва три дана након његове смрти 1899. године успостављена је и награда „Катићева медаља за сточарство“ и „Катићева споменица за достигнућа у пољопривреди“ које су додељиване у његову част заслужним пољопривредницима. Катићева награда могла би се обновити за Ресавски пољопривредни сајам који има традицију дугу преко пет деценија а на којој учествују сточари и пољопривредници.

Димитрије Катић је 1891. године био председник Скупштине Србије и до сада једини из овог краја на тако великој функцији. Његова је

заслуга што је у Марковцу изграђена железничка станица коју су касније задругари из подрума користили за пласман производа грожђа и вина до купаца.

Допринео је развоју пољопривреде и сточарства којом се и сам бавио. На његовом надгродном споменику пише земљорадник, а не политичка функција иако је био председник скупштине Срије и народни посланик у неколико мандата.

Венац на његову спомен бисту положили су потомци Момчило Катић и Живана Симић рођена Катић.
М.С.

Писмо редакцији

Сликар, песник, педагог

Да ли је Миомир Нешић заборављен и препуштен судбини?

Врсни уметник и педагог рођен је 1950. године у Горичанима код Чачка у радничкој породици. Отац је био железничар, а мајка домаћица. Основну школу учио је у Лапову и Багрдану, гимназију у Јагодини, а Вишу педагошку школу у Београду. Службовао је у основним, техничким школама и Гимназији у Свилајнцу.

Прозу, поезију и критике објављивао је у скоро свим стручним југословенским и српским листовима и часописима. Превођен је на македонски, словеначки, шведски, француски и немачки језик. Учесник је многобројних приредби, фестивала, књижевних вечери, телевизијских емисија и програма у земљи и иностранству. Један је од оснивача и учесник манифестације „Синђелићеви дани“. Оснивач је, селектор и учесник ликовне колоније „Црквеначка палета“. Био је руководилац и оснивач ликовне колоније ученика основних и средњих школа у Миљковом манастиру девет година. Организовао је бројне књижевне вечери, промоције књига у Свилајнцу и околини. Проналазио је младе таленте и преко Књижевне заједнице „Јагодина“ објављивао им књиге. Има бројне награде и признања, а пре седам година додељена му је награда „Поморавски Орфеј“ за најбољу књигу у оквиру манифестације „Српско перо“. Објавио је девет књига. Члан је Удружења књижевника Србије и Удружења ликовних уметника Србије.

Као привремени смештај 1989. године додељен му је простор на спрату Основне школе „Димитрије Катић“ у Црквенцу где и данас живи. У инвалидску пензију отишао је 2003. године, а 2011.

тешко је повредио кичму приликом пада у кади и од тада је и поред лечења, везан за помагала и инвалидска колица. Смештај на спрату и то школски онемогућава му свакодневне терапије у Дому здравља у Свилајнцу и даље лечење. Безуспешно се обраћао локалној самоуправи да му помогне и смести га у простор у Свилајнцу одакле би наставио лечење.

Речено је да општина не може да му помогне.

За овакве и друге сличне случајеве, не само локална самоуправа него и друге институције морају имати решења. Миомир Нешић је много дао и даје култури у Свилајнцу. Уз девет објављених књига има и богату колекцију слика које сведоче о времену иза нас. Заслужио је Нешић и много више, а не само помоћ у лечењу. Није битно ко је на власти и да ли памти или цени стваралаштво. Мора се сваком житељу помоћи онда кад му је најпотребније, а сада је Нешићу помоћ преко потребна. И овај текст је својеврстан апел надлежнима да брзо изнађу решење и омогуће Миомиру Нешићу несметано даље лечење. Поштоваоци Нешићевог стваралаштва и пријатељи

Миомир Нешић у средини са колегама у гимназији у Свилајнцу

NEKRETNINE STOJANOVIĆ

STOJANOVIĆ IZGRADNJA ul. Karađorđeva 1 i 1/3, SVILAJNAC

Izgradnja kuća po sistemu ključ u ruke "Stojanović Izgradnja" Svilajnac

Izgradnja stambenih objekata od čvrstih materijala (zidanih kuća) po sistemu "ključ u ruke". Sve kuće su energetske isplative i opravdane, a takodje i ekološki. "Stojanović Izgradnja" Svilajnac raspolaže sa vrhunskim zanatlijama, majstorima svih profila kao i najsavremenijom građevinskom opremom i mehanizacijom.

Jedna od važnih karika u našem poslu je visokostručni nadzor nad svim izvedenim radovima. Želimo da svojom profesionalnošću i etikom služimo ljudima koji žele da izgrade svoj dom i damo sve od sebe da taj prostor prilagodimo Vašim životnim i porodičnim potrebama.

**Naše usluge nudimo i radove izvodimo ne samo na celoj teritoriji
REPUBLIKE SRBIJE, nego i na teritoriji BiH i CRNE GORE.**

ZAŠTO BAŠ NAŠE KUĆE?

Najpovoljnije cene gradnje

Kratki rokovi izrade od 3 - 6 meseci.

Mogućnost prerade projekata tipskih kuća

Osim tipskih moguća izgradnja po želji i nacrtu kupca

Najkvalitetniji materijal, izaberite kuću iz ponude - „Nekretnine Stojanović“ Svilajnac i sigurno se nećete pokajati, jer naša je najbolja preporuka naš kvalitet i garancija.

**Kompletnu izgradnju možete propratiti
na facebook profilu
NEKRETNINE STOJANOVIĆ**

**Naš tim profesionalnih agenata Vam nudi
da kupite ili iznajmite kvalitetne nekretnine
ili da prodate/izdate Vaše prostore**

UNAPREDITE VAŠ DOM I STIL ŽIVOTA!

Za sve informacije obratite se na:

e-mail: nekretninestojanovic@gmail.com

e-mail: stojanovicizgradnja@gmail.com

RADNO VREME **PONEDELJAK - PETAK 8-17h**
SUBOTA 9-13h

Mob. +381(0) 62 707 803
035/8815-039

Издавач: Д.О.О. "Јаблановић ЦО"

Редакција: Светог Саве 66

Тел: 035-8631 366, моб: 063 343 522

Email: res_postonos@yahoo.com

Главни и одговорни уредник Раде Ђорђевић

Редакција: Радомир Угрњић, Слободан Раковић (дописник из Ваљева), Радослав Лазић (дописник из Крагујевца), Зоран Бркић (дописник из Шапца), Растко Живановић, Брана Живковић, Илија Прокић (дописник из Скопља), Весна Јаблановић, Драгана Ковачевић Ђорђевић. Фото: Игор Вићентијевић, Ђоран Ђокић и Миле Јаблановић.

Дизајн, прелом и штампа: Штампарија Бата Ика плус, Свилајнац

Текући рачун: 260-0960010012258-95

Тираж 500 примерака

Рукописи и фотографије се не враћају

СР - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

32+659(497.11)

РЕСАВСКИ ПОШТОНОША: први локални лист
у Србији / главни и одговорни уредник Раде
Ђорђевић. - Год. 3, бр. 12 (1991)- . -
Свилајнац (Светог Саве 60) : Јаблановић
ЦО, 1991- - 30 цм

Повремено. - Наставља традицију истоименог
листа из XIX века - првог провинцијског
листа у Србији који је излазио у Свилајнцу
1871-1872. године.

ISSN 1452-1687 = Ресавски поштоноша
COBISS.SR-ID 24548866

